اعلامیه جهانی حقوق بشر

سازمان ملل متحد
اداره اطلاعات همگانی

اعلامیه جهانی حقوق بشر

سازمان ملل متحد
اداره اطلاعات همگانی

از آنجا که شناسایی حیثیت ذاتی تمامی اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال ناپذیر آنان اساس آزادی و عدالت و صلح را در جهان تشکیل می دهد،

از آنجا که عدم شناسایی و تحقیر حقوق بشر منتهی به اعمال وحشیانه‌ای گردیده است که روح بشریت را به عصیان واداشته و ظهور دنیایی که در آن افراد بشر در بیان و عقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشند به عنوان بالاترین آمال بشر اعلام شده است،

از آنجا که اساسا حقوق انسانی را باید با اجرای قانون حمایت کرد تا بشر به عنوان آخرین علاج به قیام بر ضد ظلم و فشار مجبور نگردد،

از آنجا که اساسا لازم است توسعه روابط دوستانه بین ملل را مورد تشویق قرار داد،

از آنجا که مردم ملل متحد ایمان خود را به حقوق اساسی بشر و مقام و ارزش فرد انسانی و تساوی حقوق مرد و زن مجددا در منشور اعلام کرده اند و تصمیم راسخ گرفته اند که به پیشرفت اجتماعی کمک کنند و در محیطی آزاد وضع زندگی بهتری به وجود آورند،

از آنجا که دولت های عضو متعهد شده اند احترام جهانی و رعایت واقعی حقوق بشر و آزادی های اساسی را با همکاری سازمان ملل متحد تأمین کنند،

از آنجاکه حسن تفاهم مشترکی نسبت به این حقوق و آزادی ها برای اجرای کامل این تعهد کمال اهمیت را دارد، مجمع عمومی این اعلامیه جهانی حقوق بشر را آرمان مشترکی برای تمام مردم و همه ملت ها اعلام می کند تا جمیع افراد و ارکان اجتماع این

اعلامیــه را همــواره مد نظر داشــته باشــند و مجاهدت کنند که به وســیله تعلیــم و تربیت احتــرام این حقوق و آزادی هــا توســعه یابــد و بــا تدابیر تدریجــی ملی و بیــن المللی ، شناســایی و اجــرای واقعــی و حیاتی آنها چــه در میــان دولــت های عضــو و چــه در بیــن مردم کشــورهایی که در قلمرو آنها هســتند، تامیــن گردد.

عکس شماره ۱۳۸۹۸ از آرشیو عکس ملل متحد UN Photo Photo # 123898

برای آنان نیز روز حقوق بشر است.

بچه ها به مناسبت دومین سالگرد تصویب اعلامیه جهانی حقوق بشر، در ۱۹۵۰ در مهدکودک بین المللی سازمان ملل متحد در نیویورک به پوستری از این سند تاریخی می نگرند.

وب سایت سازمان ملل متحد: The UN webpage: https://bit.ly/2h9Q8Rj

تدوین کنندگان اعلامیه جهانی حقوق بشر به ترتیب از چپ به راست: دکتر چارلز مالیک، از لبنان، گزارشگر؛ الکساندر بوگومولوو، از اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛ دکتر پی. سی. چانگ، از چین؛ رنه کسین، از فرانسه؛ النور روزولت، از ایالات متحده، رئیس؛ چارلز دوکز، از بریتانیا؛ کلنل ویلیام روی هادسون، نماینده استرالیا؛ هرنان سانتا کروز، از شیلی؛ پروفسور جان پی. همفری، از کانادا، مدیر بخش حقوق بشر سازمان ملل متحد؛

عکس شماره UN Photo # 129521 از آرشیو عکس ملل متحد

نخستین جلسه کمیته تدوین پیش نویس منشور بین المللی حقوق بشر، کمیسیون حقوق بشر در نیویورک، روز دوشنبه ۹ ژوئن ۱۹۴۷.
نمایی از نخستین جلسه از چپ به راست: کلنل ویلیام روی هادسون، نماینده استرالیا؛ دکتر پی. سی. چانگ از چین، معاون؛ هنری لاژبیر، دستیار دبیرکل در امور اجتماعی؛ النور روزولت، از ایالات متحده، رئیس؛ پروفسور جان پی. همفری، مدیر بخش حقوق بشر سازمان ملل متحد؛ دکتر چارلز مالیک، لبنان، گزارشگر؛ پروفسور ولادیمیر ام. کورتسکی، نماینده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛ اچ. تی. مورگان، بریتانیا، عضو جایگزین.

روبرو: افتتاحیه کنفرانس بین المللی حقوق بشر، به مناسبت بیستمین سالگرد تدوین اعلامیه جهانی حقوق بشر، نخستین نشست گسترده جهانی سازمان دهی شده با حمایت سازمان ملل متحد در ساختمان جدید مجلس. تهران ۲۲ آوریل ۱۹۶۸ برابر با ۲ اردیبهشت ۱۳۴۷

پایین: اقدام نهایی کنفرانس بین المللی حقوق بشر. تهران ۲۲ آوریل تا ۱۰ مه ۱۹۶۸ برابر با ۲ تا ۲۰ اردیبهشت ۱۳۴۷

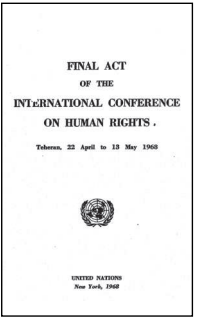
FINAL ACT
OF THE
INTERNATIONAL CONFERENCE
ON HUMAN RIGHTS
Tehran, 22 April to 13 May 1968
UNITED NATIONS
New York, 1968

عکس شماره ۳۶۱۵۳۴ از رشیو عکس ملل متحد UN Photo # 361534

عکس شماره ۱۲۹۲ از آرشیو عکس ملل متحد UN Photo # 1292

اعلامیه جهانی حقوق بشر

خانم النور روزولت از ایالات متحده نسخه ای از اعلامیه جهانی حقوق بشر را به نمایش در آورده است. (نوامبر ۱۹۴۹، سازمان ملل متحد، نیویورک)

ماده ۱

تمام افراد بشر آزاد به دنیا می آیند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند. همه دارای عقل و وجدان هستند و باید نسبت به یکدیگر با روح برادری رفتار کنند.

ماده ۲

(۱) هر کس می تواند بدون هیچگونه تمایز مخصوصا از حیث نژاد، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقیده سیاسی یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت، وضع اجتماعی، ثروت، ولادت یا هر موقعیت دیگر، از تمام حقوق وهمه آزادی های ذکر شده در این اعلامیه بهره مند گردد.

(۲) به علاوه هیچ تبعیضی به عمل نخواهد آمد که مبتنی بر وضع سیاسی، اداری، و قضایی یا بین المللی کشور یا سرزمینی باشد که شخص به آن تعلق دارد، خواه این کشور مستقل، تحت قیمومت یا غیر خودمختار بوده یا حاکمیت آن به شکلی محدود شده باشد.

ماده ۳

هر کس حق زندگی، آزادی و امنیت ملی دارد.

ماده ۴

احدی را نمی توان در بردگی نگاه داشت و داد و ستد بردگان به هر شکلی ممنوع است.

ماده ۵

احدی را نمی توان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار داد که ظالمانه یا بر خلاف انسانیت و شئون بشری یا موهن باشد.

ماده ۶

هر کس حق دارد شخصیت حقوقی او در همه جا به عنوان یک انسان در مقابل قانون شناخته شود.

ماده ۷

همه در برابر قانون مساوی هستند و حق دارند بدون تبعیض و بالسویه از حمایت قانون برخوردار شوند. همه حق دارند در مقابل هر تبعیضی که ناقض اعلامیه حاضر باشد و بر علیه هر تحریکی که برای چنین تبعیضی به عمل آید به گونه ای برابر از حمایت قانون بهره مند شوند.

ماده ۸

در برابر اعمالی که حقوق اساسی هر فرد را مورد تجاوز قرار دهد و آن حقوق به وسیله قانون اساسی یا قانون دیگری برای او شناخته شده باشد، حق رجوع موثر به محاکم ملی صالحه دارد.

ماده ۹

احدی نباید خود سرانه توقیف- حبس یا تبعید شود.

ماده ۱۰

هر کس با مساوات کامل حق دارد دعوایش به وسیله دادگاه مستقل و بی طرفی، منصفانه و علنی رسیدگی شود و چنین دادگاهی درباره حقوق و الزامات او یا هر اتهام جزایی علیه وی اتخاذ تصمیم نماید.

ماده ۱۱

(۱) هر کس به بزه کاری متهم شده باشد بی گناه محسوب خواهد شد تا وقتیکه در جریان یک دعوای عمومی که در آن کلیه تضمین های لازم برای دفاع او تلمین شده باشد تقصیر او قانونا محرز گردد.

(۲) هیچکس برای انجام یا عدم انجام عملی که در موقع ارتکاب آن عمل به موجب حقوق ملی یا بین المللی جرم شناخته نمی شده است محکوم نخواهد شد به همین طریق هیچ مجازاتی شدیدتر از آنچه در موقع ارتکاب جرم بدان تعلق می گرفت درباره احدی اعمال نخواهد شد.

ماده ۱۲

احدی در زندگی خصوصی، امور خانوادگی، اقامتگاه یا مکاتبات خود، نباید مورد مداخله های خودسرانه واقع شود و شرافت و اسم و رسمش نباید مورد حمله قرار گیرد. هر کس حق دارد در مقابل اینگونه مداخلات و حملات مورد حمایت قانون قرار گیرد.

ماده ۱۳

(۱)هر کس حق دارد در داخل هر کشوری آزادانه عبور و مرور کند و محل اقامت خود را انتخاب نماید.
(۲) هر کس حق دارد هر کشوری و از جمله کشور خود را ترک کند یا به کشور خود بازگردد.

ماده ۱۴

(۱) هر کس حق دارد در برابر تعقیب، شکنجه و آزار پناهگاهی جستجو کند و در کشورهای دیگر پناه اختیار کند.
(۲)در موردی که تعقیب واقعا مبتنی بر جرم عمومی و غیر سیاسی یا رفتارهایی مخالف با اصول و مقاصد ملل متحد باشد، نمی توان از این حقوق استفاده نمود.

ماده ۱۵

(۱) هر کس حق دارد دارای تابعیت باشد.
(۲) احدی را نمی توان خودسرانه از تابعیت خود یا از حق تغییر تابعیت محروم کرد.

ماده ۱۶

(۱) هر زن و مرد بالغی حق دارند بدون هیچگونه محدودیت از نظر نژاد، ملیت، تابعیت، یا مذهب با همدیگر زناشویی کنند و تشکیل خانواده دهند. در تمام مدت زناشویی و هنگام انحلال آن، زن و شوهر در تمام امور مربوط به ازدواج، دارای حقوق مساوی هستند .
(۲) ازدواج باید با رضایت کامل و آزادانه زن و مرد

واقع شود.
(۳) خانواده رکن طبیعی و اساسی اجتماع است و حق دارد از حمایت جامعه و دولت بهره مند شود.

ماده ۱۷

(۱) هر شخص به تنهایی یا همراه دیگران حق مالکیت دارد.
(۲) احدی را نمی توان خودسرانه از حق مالکیت محروم نمود.

ماده ۱۸

هر کس حق دارد از آزادی فکر، وجدان و مذهب بهره مند شود، این حق متضمن آزادی تغییر مذهب یا عقیده همچنین آزادی اظهار عقیده و ایمان است و نیز شامل تعلیمات مذهبی و اجرای مراسم دینی است. هر کس می تواند از این حقوق به تنهایی یا گروهی به شکل خصوصی یا عمومی برخوردار باشد.

ماده ۱۹

هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آن است که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اخذ و انتشار آن به تمام وسایل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد.

ماده ۲۰

(۱) هر کس حق دارد آزادانه مجامع و جمعیت های مسالمت آمیز تشکیل دهد.
(۲) هیچکس را نمی توان مجبور به شرکت در اجتماعی کرد.

ماده ۲۱

(۱) هر کس حق دارد در اداره امور عمومی کشور خود، خواه مستقیما و خواه با وساطت نمایندگانی که آزادانه انتخاب شده باشند شرکت جوید.
(۲) هر کس حق دارد با تساوی شرایط، به مشاغل عمومی کشور خود نایل آید.
(۳) اساس و منشأ قدرت حکومت، اراده مردم است، این اراده باید به وسیله انتخاباتی ابراز گردد که از روی صداقت و به شکل ادواری صورت پذیرد. انتخابات باید عمومی و با رعایت مساوات باشد و با رای مخفی یا روشی مانند آن انجام گیرد که آزادی رأی را تأمین نماید.

ماده ۲۲

هر کس به عنوان عضو اجتماع حق امنیت اجتماعی دارد و مجاز است به وسیله مساعی ملی و همکاری بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و ملی و همکاری بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را که لازمه مقام و نمو آزادانه شخصیت او است با رعایت تشکیلات و منابع هر کشور به دست آورد.

ماده ۲۳

(۱) هر کس حق دارد کار کند، کار خود را آزادانه انتخاب نماید، شرایط منصفانه و رضایت بخشی برای کار خواستار باشد و در مقابل بیکاری مورد حمایت قرار گیرد.
(۲) همه حق دارند بدون هیچ تبعیضی، در مقابل کار مساوی، اجرت مساوی دریافت دارند.
(۳) هر کس کار می کند به مزد منصفانه و رضایت بخشی ذیحق می شود که زندگی او و خانواده اش را موافق شئون انسانی تأمین کند و آن را در صورت لزوم با هر نوع وسائل دیگر حمایت اجتماعی تکمیل نماید.
(۴) هر کس حق دارد برای دفاع از منافع خود با دیگران اتحادیه تشکیل دهد و در اتحادیه ها نیز شرکت کند.

ماده ۲۴

هر کس حق استراحت، فراغت و تفریح دارد و به خصوص به محدودیت معقول ساعات کار و مرخصی های ادواری با اخذ حقوق ذیحق است.

ماده ۲۵

(۱) هر کس حق دارد سطح زندگانی، سلامتی و رفاه خود و خانواده اش را از حیث خوراک و مسکن و مراقبت های پزشکی و خدمات لازم اجتماعی تأمین کند و همچنین حق دارد در مواقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوه گی، پیری یا در تمام موارد دیگری که به علل خارج از اراده انسان وسائل امرار معاش از دست رفته باشد از شرایط آبرومندانه زندگی برخوردار شود.

(۲) مادران و کودکان حق دارند از کمک و مراقبت مخصوصی بهره مند شوند. کودکان چه بر اثر ازدواج و چه بدون ازدواج به دنیا آمده باشند، حق دارند همه از یک نوع حمایت اجتماعی برخوردار شوند.

ماده ۲۶

(۱) هر کس حق دارد از آموزش و پرورش بهره مند شود. آموزش و پرورش لااقل تا حدودی مربوط به تعلیمات ابتدایی و اساسی است باید مجانی باشد. آموزش ابتدایی باید اجباری باشد. آموزش حرفه‌ای باید عمومیت پیدا کند و آموزش عالی باید با شرایط تساوی کامل به روی همه باز باشد تا همه بنا به استعداد خود بتوانند از آن بهره مند گردند.
(۲) آموزش و پرورش باید طوری هدایت شد که شخصیت انسانی هر کس را به حد کمال رشد برساند و احترام حقوق و آزادی های بشر را تقویت کند. آموزش و پرورش باید حسن تفاهم، گذشت و احترام عقاید مخالف و دوستی بین تمام ملل و گروه‌های نژادی یا مذهبی و همچنین توسعه فعالیت های ملل متحد را در راه حفظ صلح تسهیل نماید.
(۳) پدر و مادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش فرزندان خود نسبت به دیگران اولویت دارند.

ماده ۲۷

(۱) هر کس حق دارد آزادانه در زندگی فرهنگی اجتماع شرکت کند، از فنون و هنر ها بهره مند گردد و در پیشرفت علمی و فواید آن سهیم باشد.

(۲) هـر کس حـق دارد از حمایت منابـع معنوی و مادی آثـار علمی، فرهنگی یـا هنری خود برخوردار شـود.

مـــاده ۲۸

هر کـس حـق دارد برقـراری نظمـی را بخواهـد که از لحـاظ اجتماعـی و بین المللـی حقـوق آزادی هایی را کـه در ایـن اعلامیـه ذکر گردیده اسـت تأمیـن کند و آنهـا را به مـورد عمل گـذارد.

مـــاده ۲۹

(۱) هرکـس در مقابـل آن جامعـه ای وظیفـه دارد کـه رشـد آزاد و کامـل شـخصیت او را میسـر سـازد.
(۲) هـر کس در اجـرای حقوق و اسـتفاده از آزادی های خـود فقط تابـع محدودیت هایی اسـت که به وسـیله قانـون منحصـرا به منظـور تأمین شناسـایی و مراعات حقـوق و آزادی هـای دیگران و بـرای رعایت مقتضیات صحیـح اخلاقـی و نظـم عمومـی و رفـاه همگانـی در شـرایط جامعـه ای دموکراتیک وضع گردیده اسـت.
(۳) ایـن حقـوق و آزادی ها در هیچ مـوردی نمی تواند برخـلاف مقاصد و اصـول ملل متحد اجـرا گردد.

مـــاده ۳۰

هیـچ یک از مقـررات اعلامیـه حاضر نباید بـه گونه ای تفسـیر شـود کـه متضمـن حقـی بـرای دولتـی یـا جمعیتـی یـا فردی باشـد که بـه موجـب آن بتواند هر یـک از حقـوق و آزادی هـای مندرج در ایـن اعلامیه را از بیـن ببرند یـا در آن راه فعالیتـی بنمایند.

سازمان ملل متحد در ایران
www.un.org.ir

برنامه اسکان بشر سازمان ملل متحد (UN-HABITAT)
www.unhabitat.org.ir

برنامه توسعه سازمان ملل متحد (UNDP)
www.ir.undp.org

برنامه جهانی غذا (WFP)
http://www1.wfp.org/countries/iran-islamic-republic

برنامه مشترک سازمان ملل متحد در زمینه اچ. آی. وی و ایدز (UNAIDS)
www.unaids.org

دفتر مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC)
www.unodc.org/islamicrepublicofiran

دفتر هماهنگ کننده امور بشردوستانه سازمان ملل متحد (OCHA)
www.unocha.org

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (UNESCO)
www.unesco.org/new/en/tehran

سازمان جهانی بهداشت (WHO)
www.whoiran.org

سازمان بین المللی مهاجرت (IOM)
www.iomtehran.ir

سازمان توسعه صنعتی سازمان ملل متحد (UNIDO)
www.unido.org

سازمان خواروبار و کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO)
www.fao.org/iran

صندوق جمعیت ملل متحد (UNFPA)
http://iran.unfpa.org/fa

صندوق کودکان سازمان ملل متحد (UNICEF)
www.unicef.org/iran
کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR)
www.unhcr.org.ir

مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد (UNIC)
www.unic-ir.org

مرکز آسیا و اقیانوسیه برای توسعه مدیریت اطلاعات بلایا (APDIM) وابسته به کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (ESCAP)
http://www.unescap.org/search/node/apdim

هیئت یاری رسانی سازمان ملل متحد در افغانستان (UNAMA)
https://unama.unmissions.org

هیئت یاری رسانی سازمان ملل متحد در عراق (UNAMI)
http://www.uniraq.org

لینک‌های مناسب:

اعلامیه جهانی حقوق بشر
http://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/index.html

تدوین اعلامیه جهانی حقوق بشر
http://research.un.org/en/undhr

کمیساریای عالی حقوق بشر ملل متحد
http://www.ohchr.org/EN/Pages/Home.aspx

راهنمای بازیابی اسناد حقوق بشری ملل متحد
http://research.un.org/en/docs/humanrights

حقوق بشر در بخش آرشیوهای تاریخی کتابخانه دیداری-شنیداری حقوق بین الملل
http://www.un.org/law/avl

لطفاً مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد را در
شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید

aparat.com/unictehran

facebook.com/unictehran

instagram.com/unic.tehran

linkedin.com/in/unic–tehran

plus.ly/unictehran

t.me/unictehran

twitter.com/unictehran

youtube.com/unictehran

این نشریه به وسیله مرکز اطلاعات
سازمان ملل متحد – تهران در سال ۱۳۹۷
تجدید چاپ شده است.